

VELKOMMEN

EVALUERING - CORONA

BØRN OG UNGE

EVALUERING CORONA – BØRN OG UNGE

METODE OG PROCES

- 26 fokusgruppeinterviews ud fra et princip om mest mulig dialog.
 - I alt er ca. 139 personer interviewet. Heraf 32 børn
- Til en start blev deltagerne bedt om at skrive 3 ting, som de særligt huskede som arbejdsdilemmaer og opmærksomhedspunkter fra perioden 11. marts til sommerferien. Indledende dialog og dette.
- Herefter dialog om udvalgte emner – indenfor rammen:
"Blevet bedre" – "Det samme" – "Blevet dårligere"
- Hos børnene blev der brugt billeder.

FOKUSGRUPPEINTERVIEWS

- 5 x ledere (store/små skoler + store/små daginstitutioner, CBF)
- 3 x lærere (indskoling, mellemtrin, udskoling)
- 2 x pædagoger (børnehave + vuggestue)
- 1 x pæd. medhjælp
- 1 x dagplejere
- 1 x SFO
- 3 x forældre (daginstitutioner, dagpleje, skoler)
- 1 x specialskole (Valdemarskolen)
- 1 x STU (Knudmosen)
- 1 x medarbejdere (CBF)
- 7 x børn (4xbørnehave, indskoling, mellemtrin, udskoling)
- 1 x medarbejdere CBF

EVALUERING CORONA - BØRN OG UNGE

AFLEVERING OG AFHENTNING

- Primært italesat på institutionsområdet .
- Næsten alle fagprofessionelle synes, det har været godt, at **forældre ikke har været inde**. De oplever at situationen med at aflevere er god. Det er ikke så forstyrrende, når der kommer børn, fordi forældrene ikke går med ind.
- Børnene udtrykker at **have været kede af**, at forældre ikke kommer med ind .
- Forældrene finder afhentning **mest problematisk**.
- Dagplejere oplever lettelse ved, at **forældre ikke "indtager" hjemmet**.

*"Det [at forældrene ikke måtte komme med ind] synes jeg var lidt...lidt...lidt (sænker stemmen) fordi at jeg gerne vil have min mor og far kom ind, men så må de det ikke"
(Nanna 5 år)*

"Jeg synes det var træls, at min mor måtte ikke komme ind og følge mig ind fordi jeg blev hele tiden ked af det, så jeg ville bare ikke gå ind uden min mor og det synes jeg var træls" (Mille 5 år)

"Nu er vi en lille institution og vi kender alle de voksne, og den ryger lidt i den her sammenhæng" (Forælder, daginstitution)

"Korte afleveringer har været godt" (Leder af daginstitution)

*"[sænker stemmen] Jeg gad hver gang have at de skulle komme med ind for jeg gad gerne sige farvel til dem indenfor fordi det er sjovere at have dem med indenfor [...]"
(Bjørn 5 år)*

EVALUERING CORONA - BØRN OG UNGE

SMÅ GRUPPER – NORMERING

- Blandt ledere og fagprofessionelle er der **stor glæde ved de mindre grupper**. Det opleves, at børnene har større trivsel og der er mulighed for mere fordybelse. Der er mere ro og færre konflikter.
- I skolen opleves det, at især de mindre børn får meget ud af at have mere **sammenhængende dage**.
- På forældresiden i institutionerne støttes op om oplevelsen af **mere nærvær og tid**.
- Blandt de større børn nævnes det, at de **kedede sig** og man mener ikke, det er entydigt, at skoledagen har været bedre.
- Børnene har ikke samme fokus og opfattelse som de fagprofessionelle. De kommenterer til gengæld **på savnet af venner**, som var i andre grupper.

”Kedeligt, jeg kunne ikke lege med Peter, fordi han var helt oppe ved cyklerne, og jeg kunne ikke lege med Melanie” (Mille 5 år om inddeling af legepladsen)

”Børnene er blevet tvunget ind i nogle mindre fællesskaber, og dermed tvunget til at være sammen med nogle børn, de ikke nødvendigvis var sammen med inden. Vi har haft bedre muligheder for at holde øje med disse grupper og sætte noget i gang, hvis det skulle blive nødvendigt” (Pædagog i børnehave)

”Der har været gode muligheder for at skabe relationer og venskaber, men det er ikke fuldstændig entydigt blevet bedre” (Forældre til skolebarn)

”Værst er det, at venskaber er gået tabt”. (Pædagog i børnehave)

”Jeg var i gruppe med to piger og to drenge og det gjorde, at det tog lang tid at bestemme, hvilke lege man skal lege... Pigerne græd også mega meget, når de fik bolde i hovederne og det var bare nederen” (Dreng, indskoling)

EVALUERING CORONA - BØRN OG UNGE

BØRNS REAKTIONER

- Forbløffelse over, at børn **bare retter ind** efter nye regler og retningslinjer.
- Særligt hos de store fyldte det, at de ikke kunne **se venner**.
- **Frygten for at smitte andre** – fx bedsteforældre, har fyldt meget.
- SFO'er oplever at have **mistet mange børn**, fordi det er blevet synligt, at de godt kan være alene hjemme.
- For især børnene på mellemtrinet har det været svært at være så **meget alene derhjemme**
 - Forældres ressourcer og arbejde fylder.

”Det er meget frustrerende, når man sidder derhjemme med katten uden venner eller noget og uden nogen at snakke med” (Elev)

”Få elever udtrykte at det var træls, men i virkeligheden accepterede eleverne det meget hurtigt” (Lærer)

”Bange for, at mormor og morfar skulle have Corona, fordi de sagde i Ultranytt, at hvis de gamle havde Corona, så var der risiko for, at de skulle dø, og morfar var allerede lidt syg.” (Elev, indskolingen)

”Det ikke at være sammen med vennerne [var det sværeste i coronaperioden]. Det er svært med begrænsning på antallet.” (Elev, udskolingen)

”[Det er] frustrerende at lave lektier uden mor og far. Når man sidder hjemme, vil man hellere lave noget andet end lektier. Det er svært at holde sig selv i nakken hjemme” (Elev, mellemtrinnet).

EVALUERING CORONA - BØRN OG UNGE

SÅRBARE BØRN

- Det opleves, at det for nogle børn har været godt med den ro, der har været hjemme og senere i de små grupper.
- Det har en betydning om forældre er **ressourcestærke**.
- De mest **sårbare** er på nogle områder blevet bedre hjulpet bl.a. pga oplevelsen af flere voksne og mere nære relationer. På andre områder er oplevelsen at der har været tilbageskridt. Fx i at møde ind til tiden
- Det opleves, at samarbejdet med nogle forældre er tættere, imens andre har isoleret sig (CBF)

“... en elev i 5. klasse fra en sårbar familie. Hun følte sig meget isoleret og alene. Hun synes, at hun knoklede fra morgen til aften” (Medarbejder CBF)

“Vi har haft en pige, hvor vi havde arbejdet op til corona med at få hende til at komme afsted om morgenen og det afbrud her har været rigtig svært. Hun synes selv, det har været fint derhjemme, men forældrene har ikke kunnet få hende op. Vi starter forfra med at bygge op fra bunden nu.” (Skoleleder)

EVALUERING CORONA - BØRN OG UNGE

SAMARBEJDE CBL-CBF

- Der er mange eksempler på **rigtig godt samarbejde** mellem skoler, dagtilbud, psykologer og rådgivere
- Enkelte fra skoler og dagtilbud har oplevet, at det har været **svært at få hjælp** fra psykologer og rådgivere.
- Fra skoler og dagtilbud kan det være **svært at forstå**, at lærere/pædagoger kunne møde ind i genåbning, når psykologer/rådgivere ikke kunne.
- Der er et ønske om at CBF og skoler og dagtilbud sammen lavede en plan om, **hvordan de forskellige mødefora skal foregå, så det er ens for alle.**
- CBF udtaler at **tilgængeligheden har været den samme**, men på en anden præmis (det virtuelle møde)

”Det første ord, der dukker op hos mig er: Stilhed. Jeg hørte ikke særligt meget fra hverken skoler eller institutioner i første del af perioden... Det ændrede sig nogle måneder inde i det... Så begyndte de at blive mere villige til at afvikle nogle ting virtuelt.” (CBF)

”Det jeg har oplevet, er en undren over, at der er så forskellige arbejdsvilkår i det her.” (CBF)

”Ja, vi har i hvert fald en, der er blevet tabt fuldstændig. Det er rigtig vigtigt, at når vi bliver spurgt, at også CBF kan udvise fleksibilitet. Der gik for lang tid. Den situation har krævet, at der kom ekstra støtte fra flere kanter.” (Skoleleder)

” Børnene har ikke fået adgang til den samme fulde pakke” (Lærer)

SAMARBEJDE CBL-CBF 2

- CBF har en oplevelse af, at der er stor spredning på hvorvidt skoler og institutioner **ser virtuelle møder som en mulighed**
- Der er enighed om, at bedre teknik (fx videokonferenceudstyr) ville **afhjælpe noget af problematikken**
- Der er en fælles forståelse af, at det **ikke er alle møder der kan afholdes virtuelt.**
- Psykologerne i CBF oplever, at de **skulle gøre opmærksom på sig selv.** At de stadig var her og gerne ville hjælpe

”Der er en frustration fra nogle skoler. Vi siger ikke at virtuelle møder kan alt, men tilgængeligheden fra CBF har været der hele vejen.” (CBF)

”Vi kunne ikke få hjælp til de børn, der virkelig havde brug for hjælp, fordi psykologerne ikke ville komme ud til os. Det kan ikke passe! Det er ærgerligt, at børn skal vente i et halvt år for at få hjælp.” (Leder, daginstitution)

”En anden gang skal man nok huske at være meget tydelige i forventningsafstemningen, i hvad man kan forvente af hinanden.” (CBF)

”Der sker så meget i rummet, som man ikke kan læse, hvis man ikke er i samme rum. Ingen psykologer har jeg hørt sige, at netværksmøder har fungeret godt på Skype. Den fulde oplevelse kan man ikke få. Skoler har måtte gribe ind og afvikle møder med forældrene alene. Så ja, jeg vil mene, at der er børn, som er blevet tabt i det, fordi vi ikke har kunne mødes fysisk op. Personligt er det rart at være beskyttet.” (CBF)

ANDEN KULTUREL BAGGRUND

- Børnene er **kommet senere tilbage**
- Forældre er **mere nervøse**. De har haft svært ved at forstå, hvad der er sket.
- Den sproglige udvikling opleves at **være gået tilbage**.

*”De bruger ikke dansk eller hører dansk derhjemme”
(Pædagog børnehaven)*

”De tosprogede var mere nervøse og børnene kom senere afsted” (Leder daginstitution)

*”Har også været svært for de tosprogede børn at være så meget hjemme, da de er sat meget tilbage sprogligt”
(Pædagog)*

EVALUERING CORONA - BØRN OG UNGE

FORSKELLE I SERVICENIVEAU

- Frustration over at regler og retningslinjer blev **tolket meget forskelligt**. Frustrationen udtrykkes både af medarbejdere og forældre.
- Under interview med forældre fra skoler, kom én forælder tilfreds til interviewet, men gik **skuffet hjem**, fordi det pludselig blev tydeligt, at eleven havde haft meget lidt kontakt til lærere ift. hvad andre havde fået.
- IT kundskaber hos den enkelte lærer blev **udslagsgivende**.
- Skoler og institutioners **fysiske rammer** blev udslagsgivende for fx brugen af "udetid".

*"Ja, der har været store forskelle på, hvad man må. Det er en kommunal beslutning. Herning har været strikse"
(Leder daginstitution)*

*"Ønske om ensretning fra Herning Kommune, så der var ens retningslinjer blandt alle skolerne i kommunen."
(Lærer)*

"Der er en masse retningslinjer givet fra ledelsen, meeen det er til fri fortolkning" (Lærer)

"Vi har set ultrantyt, hvor vi så andre skoleklasser have meget undervisning udenfor. Det ville vi også gerne have haft." (Elev, mellemtrinnet)

EVALUERING CORONA - BØRN OG UNGE

FAGLIG KVALITET

- Bedre for **indskoling** med **én lærer**. Dette udfordres af at lærerne skal være linjefaguddannede i de små klasser. (Få-lærerprincippet)
- Ressourcestærke forældre glade for at få **lektierne tilbage** og dermed kunne hjælpe barnet til at blive dygtigere.
- Dannelse – har været meget **fokus på dannelse** frem for faglighed i den klassiske forstand.
- Ny og kreativ brug af **udeundervisning**.
- Børn udtrykker, at de havde **meget lidt kommunikation** med lærere.
- Matematik og dansk er godt. **De andre fag halter**.

”Jeg mistede al motivation i uge 2, fordi det første skema var voldsomt” (Elev, udskoling)

”Dansk og matematik f.eks er ikke blevet dårligere. Det har været bedre.” (Skoleleder)

”I klasserne der skal man have 9 lærere til hver fagfaglighed. Man skal ikke underkende værdien af at have én lærer til hver klasse.” (Skoleleder)

”Jeg kunne forme undervisningen efter min egen plan – det var en stor frihed. Jeg havde mulighed for at afvige årsplanerne. Det var en organisk form for undervisning” (Lærer, indskoling)

”Det kan være sværere for specialtilbud, fordi der er så stor forskel på faglighed i klasserne” (Forælder, Valdemarskolen)

”Frustrerende, at man bare havde et skema hver dag, men man havde ikke nogen at snakke med om det...” (Elev, mellemtrinnet)

”Vi fik at vide, at vi er langt, langt bagud, men måske er det bare typisk niende klasse...” (Elev, udskoling)

NØDPASNING

- Der er et entydigt ønske om, at nødpasning en anden gang **ikke bliver centraliseret**.
- Et godt og **vigtigt tilbud**.
- SFO medarbejdere har oplevelse af, at **nogle få stod med opgaven**, fordi der ikke var ret mange, der ville.
- Svært at sige nej til forældre, **der faktisk havde et behov** – selvom det ikke levede op til de overordnede retningslinjer.

*”Der var flere, der ikke ville stille sig til rådighed til nødpasning, fordi de havde familiemedlemmer i risikogruppen. Der var få der stod tilbage med posten”
(SFO pædagog)*

”Jeg blev nødt til at sige nej til et forældrepar, som stod og sagde: Kan du ikke hjælpe?” (Dagplejer)

*”Det sværeste [under corona-perioden] var at vide, hvornår man ‘måtte udnytte’ nødpasningstilbuddet”
(Forælder, dagplejer).*

FORÆLDRESAMARBEJDE

- Generelt opleves det, at der har været meget **rummelighed**.
- Det har dog været svært at skulle være **'politimænd'** – især for dagplejere.
- Især på skoledelen er der en opmærksomhed på de **forældre, der har arbejdet meget**.
- I de små byer oplever de, at der er meget **sladder**, som lederne også har skullet forholde sig til. Fx i forhold til, hvem der kan have været smittet.
- Skypemøder har givet noget **nyt til relationen**. Nogle mener, at relationen er blevet bedre.
- SFO-området oplever en forringelse, da **alt har handlet om skolen**.

"Forældrene har sagt, at det har givet større indsigt i, hvad der sker på skolen og hvad som lærerne gør"
(Skoleleder)

"Jeg synes, det har været grænseoverskridende at huske forældre på, at de kun må komme én af gangen – at skulle minde velfungerende, voksne mennesker om at gøre sådan nogle ting – det er grænseoverskridende for mig" (Dagplejer)

"For mig er det forblevet det samme eller blevet bedre. Jeg er i hvert fald blevet bedre til at ringe til den pædagogiske leder eller pædagogen" (Forælder til børnehavebarn)

"Hos nogle forældre er det gået op for dem, at "okay han er måske ikke så stærk til at stave, som jeg troede han var". Deres syn på skolen er blevet ændret lidt"
(Knudmose)

EVALUERING CORONA - BØRN OG UNGE

LEDELSE

- For lederne er tiden under Corona **oplevet meget forskelligt**.
- Skolelederne oplever, at det var udfordrende for dem at løse deres kerneopgave i form af ledelsen af skolerne. Især lederne på de små skoler, hvor lederne stod alene med ledelsesansvaret oplever at de var udfordrede i Corona-perioden
- For lederne har det været en udfordring at finde **det rigtige niveau for kommunikation** – ift. at skabe ro hos forældre og personale.
- Ledere af institutioner har fokus på **langdistanceledelse** og det at skabe og give **meningsfulde opgaver** under nedlukning.
- Udfordrende i fase 3, da der ikke længere var klare retningslinjer.
- Medarbejdere udtrykker, at der har været **mere synlig ledelse**.

”For mig har en udfordring været, det med at have overordnet planlægning og samtidigt komme ned i detaljerne. At kunne forsikre forældre og personale om; Rolig, der er styr på det” (Skoleleder)

”Det kan være udfordrende og svært at være langdistanceleder. Både under nedlukning, men også under oplukning. Det har givet mig en kæmpe arbejdsbyrde” (Daginstitutionsleder)

LEDELSE OPPEFRA

- Nogle synes, der har været **for meget information**, nogle for lidt.
- Fælles ønske om **central sortering af information**.
- Hos lederne er der en oplevelse af at have **stået meget alene** med beslutninger.
- Især dagplejerne ønsker endnu tydeligere retningslinjer. Det har været **svært at gå fra en meget personlig rolle** til at skulle være en del af forvaltningen.
- Nogle ledere synes, det er svært at stå mere alene nu. Og **skulle tage ansvaret**.

*”Vi fik enormt meget information hele tiden. Meget kom flere gange, og man følte man skulle læse det hele igen”
(Skoleleder)*

”Vi har ikke ressourcer til at forklare forældrene det hele hver gang, så at ledelsen og kommunen også informerer forældrene omkring forholdende og retningslinjerne vil være godt” (Dagplejer)

EVALUERING CORONA - BØRN OG UNGE

MØDER OG DOKUMENTATION

- Der er en opmærksomhed på, at man både som medarbejder og leder, med fordel kan **overveje brugen af teams/skype**.
- Nogle har afholdt **forældresamtaler over skype**. For nogle virker dette rigtig godt – for andre ikke.
- Møder omkring svære emner (fx skoleudsættelse og udsatte børn) **egner sig ikke** til skype/teams.
- På daginstitutionsområdet er der hos ledere og medarbejdere fokus på, hvordan man **fremadrettet skal arbejde med dokumentation** – herunder de styrkede læreplaner. Der har under corona været mindre fokus på dokumentation – fx læreplaner.

”Den her nærhed der har været plads til for børnene, har været fantastisk. At undvære alt det her dokumentation.” (Leder af daginstitution)

”Det vil være godt at bruge flere Teams-møder for at kunne have lederne på skolerne. Det samme gælder med andre møder som f.eks. lærere skal deltage i” (Lærer, indskolingen)

ØKONOMI

- Økonomien fylder meget for især lederne. **Uvisheden om, hvad der dækkes.**
- Rengøring:
 - Især på dagplejeområdet **fyldte ønsket om ekstra timer** til rengøring.

*”Vi har fået at vide, at vi vil blive kompenseret, men vi har endnu ikke hørt mere. Det fylder bare rigtig meget”
(Skoleleder)*

EVALUERING CORONA - BØRN OG UNGE

PERSONLIG TRIVSEL OG KOLLEGASKAB

- Der er meget **stor forskel** på, hvordan ledere, medarbejdere, forældre og børn har oplevet Corona.
- **Helbred spiller ind.**
- **Arbejdspres opleves forskelligt.** Nogle oplevede at skulle arbejde ud over normale arbejdstider.
- Medarbejderne i institutioner ser ud til at have trives med **mere nærvær og ro** i de mindre grupper under genåbning.
- For nogle har det været godt, for andre har det været virkelig hårdt.
- Fælles for lederne er, at **påsken var hård**
- Kollegaskabet udfordres nogle steder. De bliver **politimænd for hinanden**. Fx ift. om der bruges nok sprit og holdes afstand.
- Det gode bliver bedre, det dårlige bliver dårligere.

”Der var mere tid til hvert enkelt barn og mere struktur på” (Pædagog SFO)

”Hjemme krævede arbejdet virkelig meget, at man lavede en struktur, man kunne nemt følge sig utilstrækkelig” (Lærer)

”Det har været fedt. Jeg har fået dybere indsigt i hvordan medarbejderne arbejder.” (Leder af daginstitution)

EVALUERING CORONA - BØRN OG UNGE

SYGGEFRAVÆR

- **Bredt set opleves der lavere sygefravær** blandt både børn og voksne.